

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Zpráva o průběhu spolupráce

Projekt

Místní akční plán vzdělávání pro Hlučínsko západ

CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000292

Realizátor: Místní akční skupina Hlučínsko, z.s.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

1. Úvod a kontextualizace

Stejně jako samotné místní akční skupiny, jež jsou (rovněž) nositeli MAP na území republiky - v našem případě Místní akční skupina Hlučínsko z. s. – také Místní akční plány rozvoje vzdělávání jsou založeny a fungují na principu komunitního plánování. Tvorba a realizace MAP pro území mikroregionu Hlučínska-západ přirozeně rovněž respektuje základní principy komunitně řízeného plánování. Zapojení aktéři se tak účastní rozhodování o důležitých otázkách života společenství, přijímají usnesení odrážející potřeby obyvatel regionu a plánují kroky a stanovují cíle tak, aby přinášely co největší užitek a spokojenost.

Projekt MAP lze vnímat jako **ojedinělou příležitost, jak společným úsilím klíčových aktérů vzdělávání v mikroregionu Hlučínsko-západ zlepšit předškolní a základní (lokální) vzdělávání, a to s ohledem na specifika našeho mikroregionu.** Krucíální pro správné a efektivní fungování projektu je dodržování (sedmi) tzv. principů MAP. Na tomto místě připojme poznámku. Principy MAP uváděné níže jsou v předkládaném dokumentu pouze přehledové a informativní, podrobnější informace recipienti naleznou v samostatném dokumentu s názvem Principy projektu MAP pro Hlučínsko-západ.

Jmenovitě se jedná o následující principy:

- ✓ **princip spolupráce** – spolupráce minimálně tří stran, tj.
  - **zřizovatelé** (obce a kraje, příp. soukromoprávní zřizovatelé škol zapsaných v rejstříku škol, a zřizovatelé dalších vzdělávacích zařízení)
  - **poskytovatelé** (jednotlivé MŠ a ZŠ a dále pak organizace mimoškolního vzdělávání)
  - **uživatelé** (děti a žáci MŠ a ZŠ, rodiče a zaměstnavatelé)
- ✓ **princip zapojení dotčené veřejnosti do plánovacích procesů** – založen na 4 pilířích:
  - zajištění přístupu veřejnosti k informacím,
  - aktivní informování dotčené veřejnosti,

- konzultace s dotčenou veřejností (oboustranná komunikace za účelem sběru připomínek, zjištění postoje veřejnosti k dokumentu),
  - spoluúčast dotčené veřejnosti na plánování.
- ✓ **princip dohody** – vzájemná shoda a dohoda výše zmíněných tří stran na prioritách v oblasti vzdělávání pro příslušné území MAP
  - ✓ **princip otevřenosti** - zásady rovných příležitostí a možnosti aktivní participace všech dotčených zájmových skupin
  - ✓ **princip SMART**- realizace MAP musí být proveditelná, a proto by měla být sestavena jako SMART, tedy:
    - S** – specifická, tj. s popisem konkrétních opatření a kroků,
    - M** – měřitelná, tj. s uvedenými indikátory, které jsou měřitelné a vypovídající,
    - A** – akceptovaná, tj. projednána v partnerství MAP, odsouhlasená a s jasně vymezenými kompetencemi i povinnostmi,
    - R** – realistická, tj. musí odrážet skutečné potřeby, plán musí být proveditelný a zdroje dostupné,
    - T** – termínovaná, tj. návrhy opatření mají svůj jasný termín.
  - ✓ **princip udržitelnosti** - tvorba MAP nesmí být účelovou aktivitou, ale měla by sloužit k nastavení a rozvoji dlouhodobých procesů spolupráce aktérů v oblasti vzdělávání na místní úrovni
  - ✓ **princip partnerství** - spolupráce subjektů při přípravě a následné realizaci plánu. Obsahem spolupráce partnerů je společná tvorba, koordinace, organizace, řízení, monitorování a vyhodnocování plánu. Partnerství je založeno na sdílené odpovědnosti a na demokratických principech rozhodování při tvorbě a řízení plánu.

2. Průběh spolupráce

2.1. Ukotvení pojmu „spolupráce“ v kontextu specifického vývoje mikroregionu Hlučínska

Úvodem druhé kapitoly je třeba zmínit následující. Mikroregion Hlučínsko je – z historického hlediska – považován za jeden z nejspecifičtějších regionů v republice. Právě ona specifická historie se promítla do mentality zdejších lidí. Letitá izolace regionu, stigmatizace obyvatel a vnější nepřítel v podobě státu se staly základním kamenem výrazné pospolitosti, soudržnosti, pracovitosti a zejména velké sounáležitosti s regionem. Ke stmelování obyvatel docházelo především prostřednictvím vzájemné výpomoci - lidé byli odkázáni sami na sebe, nemohli se spolehnout na novou vládu, režim a sliby, které s nimi přicházely. Stmelil je společný osud.

Otevírat se světu začalo Hlučínsko po roce 1989, kdy vznikly instituce, které začaly Hlučínsku vytvářet novodobé svobodné dějiny - zejm. Sdružení obcí Hlučínska, Místní akční skupina Hlučínsko či Muzeum Hlučínska. Kromě jiného se zasloužily o to, že vědomí sounáležitosti a z něj plynoucí hlučínská identita nevymizely z kolektivní paměti. Po letech útrap, potlačování toho, kdo jsem, kým se cítím být a kam patřím, mohli být místní konečně hrdi na svou odlišnost¹ a začali se vymezovat kulturně i historicky. Představitelé obcí silně vnímali potřebu chránit zájmy zdejších občanů a regionu, který stál vždy na konci zájmu všech vlád. Tak vzniklo (1998) Sdružení obcí Hlučínska (SOH), jeden z nejvýznamnějších mezníků novodobé hlučínské historie. „Jeden za všechny a všichni za Hlučínsko“ - to je heslo, které vystihuje nejen myšlení, jednání a chování místních občanů, ale i samotných představitelů obcí a organizací, jako je rovněž Místní akční skupina Hlučínsko.²

¹ Mj. specifický vztah ke katolické víře, nářečí, zdejší přírodě i vlastnímu obydlí.

² Vizte Paverová, Hana. Odkud kam kráčí Hlučínsko. In: Sbíрка případových studií – Odpovědný zastupitel. Praha: K-PRINT, 2015.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

2. 2 Průběh (rozvoje) spolupráce s klíčovými aktéry vzdělávání

Výše situovaný oddíl považujeme za nezbytný, neboť reflektuje a vystihuje pojem „spolupráce“ v případě území mikroregionu Hlučínska. Lze tedy říci, že určitá forma spolupráce probíhá dlouhodobě v podstatě ve všech oblastech napříč rozličnými tematickými spektry, včetně oblasti školství. V případě zahájení realizace projektu Místní akční plán vzdělávání pro Hlučínsko-západ tak bylo navázáno na a těženo z dosavadní spolupráce napříč různými subjekty.

Je pravdou, že oblast školství, kvůli způsobu financování v zásadě konkurenční prostředí, byla oblastí s určitými rezervami. Jednotlivé základní a mateřské školy spolu navzájem mezi sebou (zejména v sousedních obcích či ve stejném městě) spolupracují a komunikují, nicméně na úrovni celého mikroregionu Hlučínska, potažmo Hlučínska-západ se stále vznášely spíše potenciální možnosti dalšího systematického stupně spolupráce. Právě projekt **Místní akční plán vzdělávání** je možno považovat za **katalyzátor nezanedbatelných změn na úrovni mikroregionální**. Jak bylo zmíněno v první kapitole, MAP představuje ojedinělou příležitost systematické a komplexní spolupráce a komunikace klíčových aktérů vzdělávání na několika úrovních.

2.2.1 Spolupráce v rámci projektu MAP pro Hlučínsko-západ na formální úrovni

Územní působnost Svazku obcí mikroregionu Hlučínska-západ zahrnuje všechny obce náležící do ORP Kravaře (celkem 9), avšak disponuje také nezanedbatelným přesahem 5 obcí mimo toto ORP (Hněvošice, Chlebičov, Oldřišov, Služovice, Velké Hoštice). Jedná se o činný svazek s širokou členskou základnou a polyfunkčním zaměřením na komplexní rozvoj ORP Kravaře. Přestože ORP Kravaře plně nekoresponduje s územní působností celého Svazku-západ a vice versa, historicky je 5 zmíněných obcí součástí západní části Hlučínska a tyto pociťují silnou sounáležitost s regionem (byť administrativně spadají do SO ORP Opava). Projekt Místní akční plán vzdělávání pro Hlučínsko-západ je tak realizován pro celé území mikroregionu Hlučínska-západ (nejen území ORP), a to na základě **Dohody Města Kravaře a Statutárního**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

města Opavy o připojení pěti obcí ze správního obvodu Opava (Hněvošice, Chlebičov, Oldřišov, Služovice a Velké Hoštice) ke správnímu obvodu Kravaře pro účely realizace projektu MAP.

Samotnému zahájení projektu MAP pro Hlučínsko-západ dále předcházelo **Memorandum o spolupráci při naplňování cílů strategie rozvoje školství prostřednictvím Místního akčního plánu na území obce s rozšířenou působností** mezi (smluvními stranami) Městem Kravaře a Místní akční skupinou Hlučínsko z.s. Jeho předmětem je deklarace spolupráce partnerů v rámci zpracování strategie rozvoje školství na území obce s rozšířenou působností (ORP Kravaře s přiřazením 5 obcí z ORP Opava – viz výše), zvláště pak při přípravě a tvorbě Místního akčního plánu rozvoje školství. Cílem Memoranda je zpracování, realizace a udržení Místního akčního plánu při dodržení principu komunitně řízeného plánování, jehož výstupem budou definované priority v oblasti rozvoje vzdělávání pro území ORP Kravaře a území pěti přiřazených obcí z ORP Opava.

2.2.2 (Ustavení a rozvoj) partnerství, spolupráce a komunikace

V rámci projektu MAP vznikaly komunikační platformy postupně od tzv. Akce 0, kdy byli – prostřednictvím telefonické, e-mailové komunikace a zejm. prostřednictvím osobních setkání – osloveni zástupci všech potenciálních aktérů vzdělávání v mikroregionu, jmenovitě zástupci z řad zřizovatelů a ředitelů ZŠ a MŠ, pedagogů, rodičů, ZUŠ, CVČ, NNO, církve, kraje, ITI. Metodou sněhové koule byli průběžně oslovováni a doplňováni další aktéři, což vyústilo k ustanovení Řídícího výboru (ŘV) a organizační struktury MAP na společném jednání dne **8. 2. 2016** na OÚ v Bolaticích.

Ustavující (první) zasedání ŘV mělo za cíl podrobně představit náplň a účel projektu MAP a blíže seznámit s tzv. povinnými, doporučenými a volitelnými opatřeními. Současně byl na tomto zasedání vytvořen základ pracovních skupin (PS), do kterých se měli možnost (průběžně) nominovat všichni aktéři ovlivňující vzdělávání v regionu. Pracovní skupiny jsou

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

heterogenní, složeny z relevantních a odborných zástupců, tematicky rezonují s povinnými (3 opatření) a volitelnými (1) opatřeními MAP.

Druhé zasedání Řídícího výboru dne **28. 6. 2016** mělo za cíl schválit první verzi Strategického rámce MAP spolu s vizí předškolního a základního vzdělávání, jež byla artikulována na základě návrhů a podnětů vzešlých na setkáních jednotlivých PS. Rovněž byl schválen souhrn investičních a neinvestičních záměrů, jenž je součástí SR MAP, schválena byla i první verze analytické části a související SWOT-3 analýzy. **Třetí zasedání** Řídícího výboru se uskutečnilo dne **9. 1. 2017**. Hlavní náplní zasedání bylo projednání návrhů tzv. aktivit spolupráce pro účely tvorby Akčního plánu MAP, současně došlo ke schválení aktualizovaných investičních a neinvestičních záměrů i všech (aktualizovaných) výstupů projektu.

Řídící výbor a pracovní skupiny se aktivně scházejí a vzájemně komunikují za administrativní a technické podpory realizačního týmu MAP pro Hlučínsko-západ. Řídící výbor má celkem 30 členů a je složen ze zástupců realizátora projektu MAP, kraje, ITI, KAP, zřizovatelů škol, vedení ZŠ a MŠ, výborných pedagogů ZŠ a MŠ, zástupců školních družin, organizací neformálního a zájmového vzdělávání (NNO, CVČ), ZUŠ a rodičů. **Pracovní skupiny jsou čtyři:** Pracovní skupina „Předškolní vzdělávání a péče“ sestává z 11 členů, pracovní skupina „Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání“ ze 7 členů, pracovní skupina „Udržení a rozvoj regionální identity“ z 10 členů a PS „Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem“ tvoří 11 členů.

Pracovní skupiny se scházely a scházejí především za účelem identifikace problémových okruhů, artikulace vize a cílů, definování variantních řešení stejně jako návrhů tzv. aktivit spolupráce na úrovni mikroregionu v oblasti lokálního předškolního, základního, zájmového a neformálního vzdělávání. Všichni zapojení aktéři jsou v rámci vytvořené komunikační platformy zapojeni do konzultačního procesu, pravidelně informováni o průběhu realizace projektu a seznamováni s výsledky šetření. Aktéři vzdělávání se do vytvořené komunikační platformy zapojili zejm. participací na společných jednáních PS, diskuzích, formou sdílení informací, připomínkováním a navrhováním řešení ve vztahu k projednávané problematice

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

vzdělávání – v rámci PS i mimo ni (např. telefonická či e-mailová komunikace, příp. osobní setkání). Přestože je členství v orgánech MAP dobrovolné, lze říci, že se implementaci budování partnerství podařilo zdárně nastartovat a v současné době se jej daří dále zkvalitňovat a rozšiřovat.

Výstupy z jednání Řídícího výboru a dílčích Pracovních skupin jsou součástí zápisů, které jsou dostupné na <http://mashlucinsko.cz/projekty-a-vyzvy/map-mistni-akcni-plan/hlucinsko-zapad/>.

2.2.3 Periodicita setkávání orgánů MAP

Řídící výbor zasedá zpravidla v půlročních intervalech, doposud zasedal **tříkrát** (8. 2. 2016; 28. 6. 2016; 9. 1. 2017). **Pracovní skupiny** se scházejí **dle potřeby a při příležitosti pořádaných akcí**. Každé jednání pracovních skupin probíhá formou kulatého stolu, pracovní skupiny mají povahu spíše malé skupiny (do 15 členů), z čehož vyplývají určitá specifika. Moderování zajišťuje ve většině výkonný manažer. S ohledem na jednotlivé fáze projektu přistoupil realizační tým MAP k organizování akcí, jako jsou zasedání orgánů MAP, workshopy, vzdělávací aktivity, v různých obcích regionu. Uvedené poskytuje účastníkům možnost seznámit se (např.) s nově rekonstruovanými a modernizovanými zařízeními (ZŠ, MŠ), rovněž umožňuje výměnu zkušeností a příkladů dobré praxe.

2.2.4 Prohloubení spolupráce a rozvoje partnerství

K prohloubení spolupráce a komunikace škol, institucí, organizací a veřejnosti dochází rovněž u příležitosti **pořádání vzdělávacích aktivit v rámci podaktivity „Budování znalostních kapacit“**. Tyto probíhají v souladu s harmonogramem a plánem vzdělávacích aktivit³, v průběhu realizace projektu bylo prozatím uskutečněno osm aktivit. Vzdělávací aktivity jednak rezonují s reflektovanými opatřeními MAP, jednak odrážejí reálné potřeby a požadavky

³ Vizte např. následující odkaz:

http://mashlucinsko.cz/uploads/files/Plan%20vzdelavacich%20aktivit_MAP_HLUCINSKO-ZAPAD.pdf

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

zaznávající stran zapojených aktérů vzdělávání. Akce otvírají prostor pro vzájemnou výměnu zkušeností a sdílení příkladů dobré praxe, navazování nových kontaktů i čerpání inspirace pro vlastní práci – tedy atributy poptávané stran aktérů v oblasti předškolního, základního, neformálního a zájmového vzdělávání.

V rámci rozvoje partnerství bylo rovněž přistoupeno k realizaci výjezdního zasedání s názvem "**Výjezdní konference MAP**", jež se konala ve dnech 20. - 21. 4. 2017. Tato byla určena primárně ředitelům a zřizovatelům MŠ a ZŠ (účastni byli i zástupci CVČ). Akce měla za cíl další rozvoj partnerství a upevnění vzájemných vztahů, definování směřování mikroregionu v oblasti předškolního a základního vzdělávání, rovněž byly reflektovány a projednány potřeby v oblasti investičních a neinvestičních záměrů.

K prohloubení spolupráce a partnerství rovněž přispívá **pravidelné informování aktérů vzdělávání o aktuálních možnostech čerpání dotací** z národních a evropských zdrojů, stejně jako konzultace a (metodická a technická) podpora v oblasti čerpání dotací.

3. Závěr

V předkládaném dokumentu byl reflektován postup a průběh rozvoje a prohloubení spolupráce a komunikace s klíčovými aktéry vzdělávání. V první kapitole jsme přistoupeni ke stručnému vymezení účelu projektu MAP a uplatňování tzv. Principů MAP, které zabezpečují efektivní a správné fungování projektu. Ukotvení pojmu „spolupráce“ v kontextu specifického vývoje mikroregionu Hlučínska mělo stručně nastínit zdejší zvyklosti a význam pojmu „spolupráce“ v souvislosti s realizací projektu MAP.

Obecně lze nastavené mechanismy spolupráce a komunikace hodnotit jako příznivé, svůj účel – tedy výraznější prohloubení spolupráce v území – projekt MAP splnil a nadále plní. Spolupráce probíhá na několika úrovních. Jednak mezi realizátory projektu MAP a jednotlivými aktéry vzdělávání, jednak mezi samotnými aktéry vzdělávání. Projekt MAP zejména otevřel možnost systematické a cílené spolupráce na mikroregionální úrovni,

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

funguje jako jakési nastavené zrcadlo, výrazně napomohl utříbit priority řešeného území, odhalit slabá místa a zároveň příležitosti k dalšímu posilování vzájemné spolupráce. Dřívější nahodilost vzájemného setkávání a příležitostí výměny zkušeností a příkladů dobré praxe střídá s realizací projektu MAP pravidelnost a repetitivnost, jež příznivě ovlivňují směřování vzdělávání na Hlučínsku (-západ).